ENTREVISTA A CELESTINO CORBACHO

«Aquesta crisi ens obligarà a fer reformes en un sentit molt ampli»

ANTONI FUENTES

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 7.12.09

El temps és fred a Madrid. L'edifici del Ministeri de Treball al passeig de la Castellana sembla immutable malgrat el pas dels anys. Però al seu interior, Celestino Corbacho caldeja l'ambient al parlar obertament de la urgència de portar a terme, amb acord o sense, reformes àmplies del mercat de treball que accelerin la sortida de la crisi. Adverteix als sindicats i a la patronal que se'ls acaba el temps per arribar a un acord en què no vol vetos, ni tan sols sobre l'acomiadament, encara que és partidari de deixar-lo per a una profunda reflexió a mitjà termini.

–¿Li sembla que ha millorat el clima per intentar negociar de nou una reforma laboral?

–Sí, el clima és molt més positiu que fa uns mesos perquè s'està forjant una confiança entre els sindicats i els empresaris, que és una condició necessària per mantenir un diàleg social sostingut. Ara estan ultimant els detalls d'aquesta negociació bipartida que espero que es pugui plasmar en un acord en el termini que es van donar, que acaba al final del desembre, per reprendre el diàleg tripartit immediatament.

–¿Qui té més pressió ara, els sindicats?

–Tots tenim consciència que no podem seguir eternament en una situació de desacord. Es pot discrepar durant uns mesos, però no durant tant de temps. Si no es reprèn la negociació, el Govern convertirà el

diàleg social en consulta perquè no podem esperar més temps a prendre mesures per sortir de la crisi.

–¿Les *línies vermelles* s'han difuminat o ja són innecessàries perquè tots les coneixen?

–Si partim de dos principis no farien falta ni perímetres ni *línies vermelles*. El primer és la necessitat d'un diàleg social estable i permanent. El segon és que aquesta crisi ens obligarà a fer reformes en un sentit molt ampli i per tant el diàleg ha de tenir una agenda molt oberta. Encara que alguns temes siguin molt complexos, això no significa que no s'hagin de discutir. Res no ha d'estar prohibit, però no tot ha d'estar condicionat a una sola condició.

–Creu que la petició d'abaratir l'acomiadament ha perdut intensitat?

–La crisi posa de manifest que les coses són prou complexes i canvien tan ràpidament que fa que ja no hi hagi una sola mesura per resoldre els problemes. Si fem una anàlisi comparada, a Espanya és més car acomiadar que en altres països, però en aquells països és molt més complicat perquè no es pot fer sense causa, com a França. On l'acomiadament és barat, és molt difícil acomiadar i els sistemes de protecció són alts. A Espanya és una decisió unilateral de l'empresari que, previ dipòsit de la indemnització, pot acomiadar en 48 hores. A Espanya existeix acomiadament lliure indemnitzat. No es pot rebaixar l'extinció sense posar més dificultats i sense parlar de les causes i la protecció social. Són temes molt complexos i per tant, raonablement, si s'han de tocar, és millor estudiar-los serenament.

–¿Ajornar la reforma de l'acomiadament?

–Sí, perquè rebaixar l'acomiadament no crea llocs de treball, no estimula la contractació, únicament redueix els costos per a les empreses que retallen plantilla. L'ocupació es generarà quan s'animi el consum, i perquè passi això fa falta confiança dels ciutadans o condicions propícies com per exemple descomptes. També ajuden a crear llocs de treball les bonificacions als contractes per estalviar costos a l'inici de la relació laboral, no al final.

–Una de les reformes sobre la taula és la reducció de les modalitats de contractes o la creació d'un contracte anticrisi.

–El mercat laboral espanyol té una dualitat. Un 30% té contracte temporal, set milions de persones que entren i surten del mercat. Aquests contractes són d'una flexibilitat enorme, no generen drets en el futur i s'extingeixen amb vuit dies d'indemnització. Una altra part té un contracte fix. Espanya no ha de tenir aquesta dualitat que afecta més els joves. S'ha de buscar una modalitat que superi aquesta dualitat per anar a un model de contractació amb més estabilitat. Espanya necessita mantenir un règim de contractació temporal, però cal veure les fórmules per ajustar-se a la temporalitat real.

–Sembla que l'acord serà més fàcil en el model alemany de reducció de jornada. ¿Es tracta d'adaptar els ERO actuals?

–L'última cosa que s'ajusta a Alemanya, França, Àustria, Bèlgica i Itàlia, entre altres països, és la plantilla. Per fer-ho utilitzen diversos instruments, com la reducció de jornada. A Espanya s'ajusta per temps, no per hores, als ERO. Es tractaria d'introduir aquest mètode perquè hi hagi més flexibilitat i que la negociació col·lectiva o d'un expedient determini si és millor una reducció de jornada o un ERO per salvar un

contratemps conjuntural. Un altre tema pendent és que els treballadors amb reducció de jornada o suspensió millorin la seva formació.

–¿La compensació d'aquestes hores no treballades, es faria amb càrrec a la prestació d'atur o a un subsidi nou?

–Ho estem discutint. Sembla raonable que el Servei Públic d'Ocupació o els Pressupostos de l'Estat es facin càrrec del cost d'aquestes hores no treballades.

–Les bonificacions als contractes que esmentava, ¿fins on poden arribar?

–En els últims 30 anys, la Seguretat Social només ha abaixat una vegada les cotitzacions, en un punt. És necessari tenir memòria històrica. A canvi, els empresaris van haver de fer-se càrrec de les baixes fins al quinzè dia. Això ens dóna una idea que el sistema no admet gaire pressió de rebaixes perquè hi ha set milions de persones que depenen de la Seguretat Social i volem que el sistema sigui vàlid per sempre. Qualsevol ajustament ha de tenir la seguretat que no el posarà en risc, i avanço que cinc punts posen en crisi el sistema. Si en el futur l'Estat assumeix alguns costos de la Seguretat Social, es poden rebaixar una mica els costos de les empreses.

–Per tant, el 2010 mantindran les limitacions per a una rebaixa de les cotitzacions.

–Ara no és un bon moment per plantejar rebaixes. Els comptes de l'Estat estaran en dèficit el 2010, de manera que difícilment poden assumir 3.000 milions del complement a mínims de les pensions. A més a més, al baixar els afiliats la Seguretat Social té menys ingressos i també puja el nombre de prejubilats. Reduir les quotes seria una irresponsabilitat. Però

si es tracta de fer recomanacions per als pròxims 15 anys al Pacte de Toledo, no nego que una d'aquestes seria ajustar les quotes a la garantia de sostenibilitat del sistema i pressionar menys els comptes de les empreses.

«Estarem entre el 19% i el 20% de desocupació»

–¿Com aguanta la caixa de l'Inem?

–El Govern va prendre la decisió de garantir les prestacions amb independència del pressupost del Servei Públic d'Ocupació. El 2010, situarem al Servei Públic per sobre de 30.000 milions, cosa que ens permetrà atendre bé la factura de prestacions de la desocupació, que està en la seva fase final d'ajust.

–¿Es crearà ocupació el 2010?

–Sí, però no ho farà amb la mateixa intensitat que ha tingut la destrucció. L'economia creixerà, hi haurà més confiança, però la taxa d'atur seguirà alta. És molt important que els ciutadans saludin el 2010 en la fase final dels problemes, encara que no nedarem en l'abundància.

–¿Tem que hi hagi més gent que vulgui incorporar-se com a actius al mercat de treball?

–Espanya ha tingut un augment de la població activa en més de sis milions, dels quals quatre van venir de fora, en 10 anys que no seria bo repetir. Vam passar a tenir-ne 23 milions. Això pot pressionar els serveis, l'Estat del benestar i el mercat laboral. S'ha de visualitzar el futur de manera sostinguda. Immigració, la que faci falta, no més.

–¿La porta per als immigrants està entreoberta?

–La immigració ha d'estar en relació directa amb les necessitats del mercat laboral. Si per recollir la maduixa es necessiten 20.000 persones, que vinguin legalment, amb equipaments i assistència sanitària en condicions.

–¿Quin pot ser el sostre de la taxa de desocupació?

–Cal unificar les referències, fins i tot amb la pitjor, que és l'EPA. Fa uns mesos, l'atur registrat era pitjor que l'EPA. Jo ja vaig dir que no arribaríem als quatre milions d'aturats registrats el 2009, i serà així, encara que a l'EPA estem per sobre. Estarem entre el 19% i el 20% si la població activa no puja com ho va fer històricament. El 2008 es va incrementar en 660.000 persones. Això és una barbaritat, és més que la suma d'Alemanya, França i Itàlia, que van tenir 630.000 nous actius.

–El nou subsidi de 420 euros ha causat discrepàncies amb les autonomies pel cost de la formació. ¿El fons del problema és el repartiment del cost i de papers?

–Les comunitats fan poca publicitat de les seves competències. Qui ha de buscar una alternativa i intermediar perquè contractin un parat és la comunitat autònoma. L'Estat paga la factura de la desocupació, però la formació és competència de les autonomies. Les comunitats ja no poden mirar cap a un altre costat en cap matèria. Els responsables de la desocupació som, a parts iguals, l'Estat i les comunitats. Però el sistema funciona i hem fet un pas important cap a la idea de l'Estat cooperatiu. Fa falta un exercici de responsabilitat. Al Parlament hi ha barra lliure per a la baralla, però és necessari col·laborar permanentment. De vegades escenifiquem en excés les discrepàncies.

–Com a ministre català, ¿el va incomodar l'editorial conjunt de 12 mitjans sobre l'Estatut?

–Em vaig sentir còmode. La premsa catalana s'ha caracteritzat durant molts anys per ser poc tremendista, per informar moderadament, tenia a veure amb el clima de l'anomenat oasi català. Es donava a les coses una dimensió menys exagerada que en altres llocs. Quan la premsa catalana arriba al fet innovador de l'editorial compartit per 12 mitjans de comunicació, expressen un sentiment bastant generalitzat del fet que costa entendre que hi hagi un debat que pot posar en qüestió un Estatut d'Autonomia que va ser ratificat pels ciutadans i que ja fa tres anys que està en funcionament sense que passi res. L'editorial tenia més de reflexió i toc d'atenció en el sentit que la societat catalana no vol aventures però tampoc està disposada que no es tinguin en compte els seus desitjos.